

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium promotam promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katholicusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)
XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 4-sz. r: szerkesztés: szombaton est. Egyesítet nem adnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivataltól és minden megyei postahivataltól. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Előfizetési ár: Egész évre 1 ft 50 kr. Félévre 1 ft 25 kr. Negyedévre 1 ft 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér sorunkat 50 kr. Többszöri hirdetéseknek engedély.
--	--	--	---

Előfizetési felhívás.

Január elsején harmadik évfolyamát kezdje meg lapunk. A múltra önértékel, a jövőbe reménytel tekintünk. Abban a küzdelemben, mely Magyarország keresztényi jellegének megővése, az alkotmányos jogok sértetlen fenntartása és a nép helyzetének megjavítása végett országsszerte megindult: a „Fejérmegyei Napló“ első számától kezdve résztvett. E hazafias törekvések ápolása volt az egyedüli cél, amelyért alapítottuk, e törekvések ébrentartása képezi jövőre programját.

A „Fejérmegyei Napló“ mondta ki az ország összes hírlapjai közt legelőször a revízió jelszót, mely immár nem csupán a néppártnak, hanem a függetlenségi párt valóságos hitü és elfogulatlan tagjainak is program-pontját képezi. Az elért sikereink köztünk bennünket, hogy a megkezdett uton bátran tovább haladjunk.

Mi nem becsüljük túl a vidéki sajtó jelentőségét; de amikor látjuk, hogy a kormány egyre-másra alapít, vásárol és szubvencionál lapokat, hogy a közvéleményt megtévevessze; amikor az ellenzéki sajtó túlnyomó része is letér a független zsurnalisztika útjáról: akkor kétszeresen szükség van az olvasóközönségnek oly hírlapra, mely véleményét szabadon mondja el, s nem szolgál mást, mint a közérdeket.

Korszakot alkotó események várnak reánk a közel jövőben. A megtámadott s megalázott keresztényi hit a letűrt alkotmányos jogokkal együtt megkezdte végső tusóját a hitetlenséggel és állami zsarnoksággal. E küzdelemben részt kell venni minden igaz lelki és keresztény polgárnak, minden független újságnak. A „Fejérmegyei Napló“ ott állott az előcsatározók sorában, ott lesz a küzdelmek közepette is.

Az a feladatot, mely reá, mint vidéki sajtóorganumra vár, az új évtől kezdve megkönnyebbülve végezheti. Mostanáig a „Fejérmegyei Napló“ volt a néppárt hivatalos közlönye, melynek figyelmét ki kellett terjesztenie megyéje határain túl, más vidékek helyi eseményeire is. Az „Alkotmány“ című, most megjelent néppárti napilap a fővárosban e kötelességet levette vállainkról, s esáttal ama kedvező helyzetbe juttatott bennünket, hogy az országos események mellett legfőbb gondunkat saját megyénk és városunk ügyeire fordíthatjuk.

A „Fejérmegyei Napló“ az őskoronás városban és Fejérmegyében fogja képviselni a néppártot. A helyi viszonyokra való teki-tettel ezentül hetenkint kétszer: szerdán és szombaton jelenik meg rendszeresen, bő tartalommal, kimerítő értesítésekkel, de külön számot fog kiadni valahányszor szükség merül fel annak, hogy olvasó közönségét fontosabb eseményekről gyorsan értesítse.

Működésében mindazon kiváló politikai és zsurnalisztikai erők fogják támogatni, kiknek eddig köszönhetjük, hogy czikkeinek alapossága és információinak megbízhatósága által az egész országban ismertté és elterjedté vált. Távirati és telefonértesítések révén jövőre is el látja olvasóit a kül- és belföld eseményeinek híreivel, s gondot fog fordítani tárczarovatára is, hogy irodalmi színvonalon álló olvasmányokat nyújtsion közönségének.

A „Fejérmegyei Napló“ nem üzleti vállalat, hanem elv. szorgosa. Olvasójának új évtől kezdve azt a kedvezményt is nyújtja, hogy az egy évi előfizetés árát leszállítja 6 frtról 5 frtra. Bizalommal fordulunk eddigi olvasóinkhoz, hogy megújítván előfizetéseiket, ez által is járuljanak hozzá elveink terjesztéséhez és győzelemre viteléhez.

„A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ szerkesztőnége.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 5.-; negyed évre 1.25;
fél évre 2.50; egy hóra .50.

Előfizetési pénzek vidékről postautalványon küldendők.

„A Fejérmegyei Napló“ kiadóhivatala.

Dolgozzunk a néppártért.

Harangok zugása közt virradt ránk az új esztendő első napjának hajnala. Ünnepi beszéd hirdette a templomi szószékekről az ezredév jelentőségét, melyet 1896-ban készüül megünnepelni Magyarország. Éreztük mindannyian, hogy hazafias örömmel és büszkeséggel kellene eltölteni a kebleket, s mégis! öröm helyett elfogódott szívvel tekintünk a jövő elé, mely félelmesnek ígérkezik nemzetünk számára. Az elmúlt év szürke, nehéz köddel telepedett a lelkekre, kínos nyugtalanság uralkodik rajtunk, s odáig jutottunk, hogy a magyar nép már reményleni sem mer jót a jövőből.

Szomorú örökséget hagyott nekünk a múlt esztendő. Ha összeállítjuk a mérleget, mit találunk eredmény gyanánt? A polgári házasságot s az állami anyakönyvvezetést, a valuta szabályozás zátonyrajutását, konverziót adósság szaporítással, a közvetett adók emelését, erőszakos regálé megváltást, Duna-hidak építését hírlapvásárló vállalkozókkal, a zónarendszer balsikereinek takargatását s óriási hitelek igénybe vételét. A főkönyv tulsó lapján pedig milliókra menő deficizitjét az arca verejtékével dolgozó földműves osztálynak és birtokosoknak, kik fölött ridegen gázol át a liberálisnak hazudott hatalmi szövetség.

A liberálismus büszke lehet elért eredményeire. Uralkodóvá tette a jelszót: gazdagodjatok meg! A létért való küzdelemben, melyet mindannyiunknak folytatni kell, kirugta maga aól az acélkai és morális alapokat. Mit becsület, hazafiság, tisztesség? Vagyont szerezni és a hatalmat birni bármí áron, ez a feladata az okosoknak. Es a vagyonszerzéshez, meg a hatalmon maradáshoz minden eszköz jó, fertőztesség meg bár általa egy egész nemzeték. Ki törődik a korrupcióval és jograblásokkal, ha korrupció és jograblás legfőbb támasza a hatalomnak?

Szomorú kontraszt lesz a millenárius ünnepségek fénye és az ország helyzetének sötétsége közt. Nekem úgy tünik fel az ünnepségekre készülő ország, mint az öngyilkos, ki halála előtt kétségbeesését borba és cigányzenébe fojtja. Ámitjuk magunkat és ámitjuk az egész világot. De mi az igazi állapota hazánknak?

E kérdésre megfelelt a parlamenti élet egyik legkiválóbb alakja, Horánszky Nándor, január 1-én tartott beszédében, oly őszinteséggel, hogy szavai mint súlyos pörölytűtések hullanak azok fejére, kik e helyzetet megteremtették.

„Egy belsőleg feldult állam torzképe tárul szemünk elé, melyben meg van ingatva minden léleterő, minden tekintély, melyen az állami konszolidációznak nyugodnia kellene. A társadalmi rend fel van forgatva. A nemzetiségi béke meg van zavarva. Az állami egység meg van támadva. A felekezetek közti viszony ki van gyulladva. A gazdasági bajok megsokasodtak. A trón és a nemzet közti bizalom el van halaványulva. A parlamenti tekintély alá van ásva. A pártviszonyok el

Mai lapunk 8 oldal.

Avagy nem lehetne népszerűbb gróf Zichy Nándor, gróf Eszterházy Miklós Móricz, gróf Cziráky Antal vagy bármelyik ilyen strébernek hirdettet tagja pártunknak — nem elvei által vezérelve, hanem mint róluk állították, népszerűség-hajhászás által? Harsogó éljenek s mindenféle kitértető distinctiók jutottak osztály-résztül olyanoknak is, kiknek eddig legnagyobb érdemük volt, ha megye-gyűléseken szavazatukkal segítették documentálni szerintük egyedül hazafias politikai álláspontjukat.

Hogy kisebbségben voltunk, azt mindig tudtuk, a számarányokkal tisztában voltunk, küzdelmünk a független, nem befolyásolható, senkítől semmit nem kérő, nem alkuvó, hazafiai és valási aggályból eredő politikai küzdelem.

A ki fajgyűlölettel, cosmopolitizmussal, felekezeti izgatással vádol minket, az vagy félre van vezetve, vagy félre akar vezetni.

Czikk írója diadalmasan regisztrálja a megsemmisített néppárt vezetőiről, hogy nem is mertek megjelenni a megyegyűlésen.

No hát én sokkal jobb véleménynyel vagyok a „Székesfehérvár és Vidéke” szabad-elvű olvasóinak ítélőképességéről, mint a t. cikkíró: nem gondolom, hogy akad csak egy is, a ki hitelt adjon a mi merészégi állapotunk illetően prognózisának.

Röviden szólva még csak ezt. Jól tudjuk, mitféle méltatlanságoknak leszünk kitéve, ha egyhamar választásra kerül a sor, most, mikor békóban hevernek a közsabadság összes garanciái. A kinek szeme van, láthatja. Tudjuk, hogy ellenünk minden eszköz jónak „véleményeztetik.”

De a mi intencióink tisztaságát két égbene vonja senki, hazafiságunkban nem kételkedhet senki, érdekhajhászással ne rágalmazzon senki, ügyünk igazságosságának érzete és becsületese hazafiságunk tudata erősebb minden támadásnál: „Dio ni la dona, quai a chi la toca.” „Az Isten adta nekem, vigyázzon az, aki hozzá nyúl!”

Meszlenyi nyilatkozatát a „Sz. és V.” szerkesztője megjegyzésekkel kíséri: ezek közül csak egyre kívánunk reflektálni és pedig arra, mely „lázió” kiáltványok szétküldését veti a néppárti központi iroda szemére. Meg kell nyugtatnunk tisztelt laptársunkat, hogy Magyarországon az ügyészkar fölöttébb buzgó és lelkiismeretes tagokból áll, kik két kézzel kapnak volna az alkalmon, ha lázító tartalmu röpiratért vehették volna elő a néppártot. Az a körülmény azonban, hogy a főügyészség nem inuitott a néppárt egyetlen kiadványa ellen sem sajtópört, kétségtelenül teszi, hogy a néppárt röpiratai törvényes alapon mozognak, s „lázió” kiáltványok csak a liberálisok fantáziájában szerepelnek.

Kétféle mérték.

Két esetet közlünk alább, melyekből kitűnik, hogy Fejérmegye közigazgatásában mint érvényesítik a Bánffy-féle pacifikálást és mint gyakorolják a méltányosságot.

Az egyik egy elkeresztelési eset. Csoór község plebánosa múlt év szeptember havában megkeresztelt egy református anyától született gyermeket, kinek anyja a keresztelés után pár napra áttérés által szintén katolikus lett. A Csáky-féle rendelet alapján és Csajtai Máté inotai református lelkész följeleutese következtében Fliegler György plebánost a székesfehérvári járás főszolgabírája elítélte 10 frt pénzbírságra, esetleg egy napi elzárásra. Alig hogy az ítélet meghozatott, életbeléptek október 1-én

az új egyházközlöny törvények, s az elkeresztelési rendelet is hatályon kívül helyeztetett.

Fliegler felebbezéssel élt az elmarasztalás ellen s az ügy az alispán elé került. Vajjon, ha maga a miniszterelnök nem beszélt volna a „békülékenységről”, nem kellene azt feltételeznünk, hogy Fejérmegye alispánja proprio motu megsemmisíti vagy legalább is enyhíti azt az ítéletet, a melynek az alapjául szolgáló kormányrendelet megszűnt jogkatalylyal birni? Vajjon nem követeli-e a méltányosság, hogy felhagyjanak az üldözéssel ily körülmények közt?

Huszár Ágoston alispán, ugy látszik, más véleményen van, mert ugyanis Fliegler György felebbezését elvetvén, a büntetést helyben hagyta. Jogi szempontból eljárása nem támadható meg, de a méltányossági tekintetek figyelmen kívül hagyása élénken illusztrálja, mint kezelik nálunk a „pacifikálást.”

A másik eset cifra történet, s azt mutatja, hogy református polgártársaink mennyire erőszakoskodhatnak a közigazgatási közegek támogatásával a katolikusok ellen.

Lakik Inotán Kovács Lajos nevű református kovácsmester, a kinek katolikus neje van. Két fia gyermeküket, Lajost és Elekét, kik a hetvenes években születtek, katolikusoknak kereszteltették; a fiúk a kath. kitben nevelkedtek s annak szentségeihez évenként járultak. Ennek daczára az inotai református eklézsia az apára a két katolikus fiu után is adót vetett ki. Kovács Lajos a méltánytalan, sőt törvénytelen eljárás ellen az alispánhoz felebbezett. Huszár Ágoston ur azonban, a ki ma már nem létező alapon üldöz egy kath. plebánost ma már kath. szülők gyermekeinek megkereszteléseért, hozzájárult, hogy a katolikus hívek adóztassanak meg a ref. eklézsia javára! Egyszerűen elutasította Kovács Lajos felebbezését, mire az inotai ref. eklézsia végre hajtást vezetett Kovács Lajos ingóságaira s a követelést karhatalommal beexekválta.

Előttünk van Kovács Lajos levele, melyben az esetet elmondván, azt írja: „Én nem tudom elhinni, hogy katolikus gyermekeim után köteles legyenek református egyházadót fizetni. Lehetetlen, hogy olyan törvény léteznék, mely ezt megengedje.”

Kovács Lajosnak igaza van. Olyan törvény nincs, mely ezt az abszurdumot megengedné. Hogy Fejérmegye alispánja mégis hozzájárult, csak azt dokumentálja, hogy nálunk kétféle mértékkel mérnek.

De azért a liberális sajtó ám hirdesse, hogy a katolikusok nyomják el a felekezeteiket és szitják s viszálykodásokat!

Társalgási leczkék.

(Irodalmi-politikai botrány.)

Dr. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter az irodalmi világban hallhatatlanná tette a nevét. Egy 100 mondatos munkáskáért kifizetett az állampénztárból olyan összeget, minőt Magyarországon író ember még soha nem kapott. Némelyek szerint 3000 azaz három ezerfrtalt honorálta a 100 mondatot, míg a saját és az író beismerése szerint ennél kevessebbel! De hogy mennyivel, egyikök sem vallja be.

Őnök, tisztelt olvasóközönség, a kik nem a tolluk után élnek, bizonyára azt mondják: „ha sok is az a pénz, de hát maguknak írók-

nak örülniök kellene, hogy a munkájokat ilyen fényesen taksálják. Ez még nem botrány.”

Pardon, tisztelt közönség! Ennek a kérdésnek az elbírálásánál belejártszik az írói önérték is, mely egészen rokon más foglalkozásbeliek önértékével.

Az önértékes ember visszautasítja a honoráriumot két esetben: akkor is, ha munkája esekélyre becsültetett, de akkor is, ha értékén felül fizetettik. Egy író embernek pedig még a látszatot is kerülnie kell, hogy nem csupán tolla, hanem magán életi, vagy politikai sulya is figyelembe vétetett a honorárium megállapításánál.

A szóban forgó esetről a botrány ott kezdődött, hogy a 100 mondatos munka, a melynek czime „Társalgási leczkék”, oly érték-telen ferczelmény, hogy azért csak 100 frtot is elfogadni is uszoráskodás. Idegen ajku gyermekek számára iratot, hogy azok magyar környezetben a hétköznapi szólamokat tudják alkalmazni. Tartalmaz ilyes mondatokat magyar és német nyelven:

— Guten Tag wünsche ich. Jó napot kívánok.
— Ich bitte ein Billet dritter Classe. Harmadik osztályu jegyet kérek.

— Hören Sie. Sie haben etwas verloren. Hallja, valamit elvesztett.

Összesen talán 120 ilyen mondat van a füzetben. Irodalmi műnek nem mondható. Tanügyi körök szerint pedig vastag bornirtság, mely elközbendő a gyermekek kezéből. Ilyet a legutolsó falusi segédtanító is képes összeállítani, de nem 3000 vagy 2000 frtért, hanem 10 frtért.

A botrány nagyobb része ott van, hogy ezt a ferczmunkát Wlassics Gyula miniszter nem egy szegény tanítójelölttel iratta meg, aki a honoráriumból egy téli cipőt vét volna magának, hanem megíratta Mikszáth Kálmánnal, a hirneves íróval és kormánypárti képviselővel.

Az a tisztelet, melylyel Mikszáthnak, az íróknak, személye iránt viseltetünk, nem tartóztathat vissza bennünket, hogy álmélkodó esodálkozásunkat ne fejezzük ki: mikép fogadhattott el ily munkáért oly óriási tiszteletdíjat? Mikszáth igen jól tudja, mit szoktak fizetni irodalmi termékekért. Midőn tehát neki Wlassics miniszter ezért a semmisségért felajánlott 3000 vagy 2000, avagy 1000 frtot: tudnia kellett, hogy ezt a pénzt nem az írónak, hanem az országgyűlési képviselőnek adják. Az országgyűlési képviselő pedig egyéni reputációja integritásának megsértése nélkül nem fogadhat el honoráriumot az állam pénzéből. Nem fogadhat el különösen akkor, midőn halljuk nap-nap után a szegény néptanítók panaszát mostoha helyzetük miatt. Egy magánembertől talán (de csakis talán!) elfogadhatta volna Mikszáth Kálmán a meszeszerű honoráriumot, a kultuszminisztertől azonban nem. És Wlassics Gyula a reabizott hatalom könnyelmű kezelőjének mutatta magát, midőn az állam pénzét fordította liberális szolgálatok jutalmazására.

Mert a botrány nem csupán Mikszáth személyét érinti, hanem egy másik liberális párti képviselőt is: Légrády Károlyt, a ki vároosi nyomdatulajdonos és a „Pesti Hirlap” kiadója. Neki adta át Wlassics könyomatás végett ezt a ferczmunkát, s fizetett érte közel 10,000 forintot.

Ha egy millió példányban nyomták volna ki, még akkor sem jár érte több 5000 frtnál, mert ez a füzet egy iv papirosnak a

— **Az egyházmegyéből.** Fritzen-schaft János, az újonnan kinevezett vétes-boglári plebános a hó 2-án tette le a plebánosi esküt a püspök előtt. Plebániáját a jövő héten foglalja el. — Helyébe a belvárosba Látios György felsővárosi káplán rendeltetett. — Felber Géza vétes-boglári helyettes lelkes Duna-Szerdahelyre küldetett segédlelkései minőségben.

Jétkonyosság. Kovács Mihály ur a helybéli jótékony négyzetnek hegyes volt 10 ft ajándékozni. E nagylelkűséget fogadja a szegények és az egyiet névben hálas köszönetemet. Szőgyény-Marich Julia, védnök.

— **Nagyszűrdő előkészületeket** tesz Budapest székesfőváros, hogy az eredetvesztés mellán fogadhasa az egész országot. Mert az egész ország vendége lesz majd a székes fővárosnak. És hogy ezek a vendégek jól és kényelmesen éljenek látva, erre nagy gondot fordít maga a főváros. Szébbnél szebb paloták mintegy várászára épülnek, különösen a bámulatos szép, új, nagy köruton. És a legszebbek között is első helyet foglalja el a most megnyitott Rémi szálloda, melyet méltán neveztek el „arany kálitánának”. Valóságos kis tündérpalota ez, minőket a keleti fantázia nagy mesezővői alkottak és benn a palotában is igazán keleti kényelem uralkodik. Egy genialis műépítész, Schannan Ernő fogott kezét a főváros legtapasztaltabb és legraktikusabb férfával, Rémi Róberttel és az ő együttes működései tarmatták meg azt a bájos szép hotelt, mely ma Budapest legzsebb látványossága. A város szívében, az új József-köruton, szemben a népszínházzal épült ez a szálloda, tehát olyan helyen, hova a főváros minden vasuti állomástól 5 perc alatt eljut az ember, akár lovasuton, akár villamos vasuton. A szálloda pompás éttermeivel és remek berendezésű kávéházzal van kapcsolatban. A szálloda berendezése a legmodernebb amfortal dícserekszik. Angol mozdó-szatók (állandóan hideg és meleg vízzel) villamos világítás, központi gősfűtés, egyszerű, de nemes ízlésű bútorzat. Az emeletekre lift közlekedik. Stilszerű chambre separék állanak rendelkezésre azoknak, a kik bizalmas társaságban akarnak eltölteni egy estét. Az étterem nagy, elegáns, kitűnő ventilációval; az ételek elsőrendű konyhára valának, melyben magyar és párisi szakácsok remekelnek. És a mit az első sorban kellett volna kiemelnünk, ez a szálloda mérsékelt árai. A vidékéről felránduló közönség el ne mulassa a fővárosnak e gyönyört főkészreit.

* **Bátorkodjunk a nagyérd. hölgyközönséggel** tudatni, hogy vannak választékba a legdivatosabb francia **báli kelmék** remek választékba megérkeztek. szíves látogatásukat kérve kész szolgálai **Deutsch Manó és fia**, divat és vászon-áruháza.

Irodalom és Művészet.

Színház.

Keddén, az év utolsó napján kivételesen 6 órakor kezdődött az előadás. A nagyon csekély számú közönségnek előadták a „Méltóságos oszmadiát” másodsor. Szerdán délután „Nebántsvirág” került színre részben új szereposztással. Este tabló volt, utána pedig a „Piros bugyelláris” népszínmű előtt húzták fel a függőnyt. A szép számmal egybegyűlt közönség kedélyesen mulatott a szokatlan látványon, hogy miképen igyekeztek úgy a zenekar mint az előadó színészek egymást tul licitálni gyengesség dolgában — tisztelet adassék a kivételnek. Konstatáljuk, hogy az eddig előadott 48 előadás közül ez volt a legkevésbé sikerült. Csillag Pál (Dajka) alapos rekedtségét balettfigurákkal igyekezett helyrehozni, s ezzel sikerült is imponálni Török birónak (Lomniczy) ki viszont nagyon gyengén kreálta a módos, tempós parasztot. Zsófi asszony (Csongory) nagyon rekedt volt, s így részben énekszámait is kihagyta. Az első rendű szereplőkkel ezzel végeztünk; de volt még ez este a színpadon két alak, kiknek száználmas „munkáját” még a karzati publikum is csak piszszegéssel méltányolta. Panni és Kati volt ez a két jeles cseléd, kiknek hasonzorú szabadjára eresztett izléstelen alakításai ellen a józslés nevében a legkomolyabban tiltakozunk. Az ilyen kórista alakítások talán megjárják a mucai vendéglő állása alatt, de nem a fejevári kőből épített színházban. Csütörtökön, január 2-án, Jókai „Arany ember”-e került színre, Kápolnay Irénnel Noémi szerepében. A kisasszony nagyon csinosan nézett ki, s átgondolt, érzésteli játékaival ismételtelen jelét adta szép színpadi tehetségének. Lomniczy (Pimár Mihály) még mindig rekedt.

Frank Odón (Krisztyán Tódor) nagyon helytelenül fogta fel szerepét, a menyiben a megátalkodott cinikus s vakmerő kalandorból, közönséges vásári pójazát fabrikált. Brazovics (Németh) Zsófia mama (Kantay) Timea (Mihályfi) igazesen alakították Pénteken, jan. 3-án Brankovics György történelmi dráma került színre félhelyárrakkal. Brankovicsot Német János játszotta sok igyekezettel, s tisztességes sikerrel. István (Kápolnai), Mara (Holcsey), Gerő (Lomniczy) méltó gyermekei voltak apjuknak. Amurád szultán (Palágyi) pedig tanulja meg, hogy a török ember bármilyen szépen legyen is fészülve, nem veszi le turbánját, mégha mindjárt Allahra esküszik is. Lám kísérője Csélebi (Hegyessy) igazabb hitű ozmán volt, az csak le akarta venni, de eszébe jutottak a török szokások, hát nem tette. Az előadás egyébként a jölsikerültek osztályába sorozható. Ma, szombaton Boccaccio.

A jövő héten a berekedések miatt a műsoron változás történik. A királyné dragonyosa ez operettet később fogják előadni. Ellenben kedden színre kerül Sudermann-nak egyik legújabb, igen érdekes darabja: a Pillangócsata. A színházátogató közönség, ha nem is szereti mindenütt, de érdeklődik a kiváló német író munkái iránt. A Beesület és az Otthon két olyan darab, melyet a kritika bonczkés alá vehet, de mély hatást kelt a közönségben. Semmi kétség, hogy igen sokan lesznek kíváncsiak: mit hoz színre ez az erős tehetség, ez a poétikusan naturalista kedély, a polgári életnek ez az élesszemű megfigyelője a Pillangócsatában? Anyit előre mondhatunk, hogy az új darabnak nincs oly sötét háttere, mint az előzőeknek. A czím tisztán szimbolikus. Jelezni akarja azt a külszínes röpöködést, melyet a szegénysorsú lányok folytatnak, hogy férjhez mehessenek. A mese itt sem szövevényes, hanem érdekes alakokat látunk. Egy mogorva öreg gazdag kereskedő; fiát, a ki félénk és ügyetlen, de megindít sorsával; egy özvegy asszonyt három leányával, kik közül az egyik pillangócsatákat főt legyezőkre, bent van az öreg kereskedő házában és ártatlan naivitásával derült megoldáshoz juttatja a bonnyodalmakat. Van egy fenomenálisan megirt „vigécz” alak is, a hit bizonyára mintaképül fognak választani helyi vigéczekink. A szereposztás megfelelően történt, s így a darab sikere biztosítottnak vehető.

A jövő heti műsor a következő: Vasárnap január 5-én délután a Méltóságos oszmadia, este Ingyenélő k. Hétfőn január 6-án délután Cziterás, operette (zónaelőadás) este Nániné népszínmű, kedden három testőr, vigjáték, Szerdán Pillangócsata, Sudermann legújabb színműve, (ujdonsá), csütörtökön a kis

hörccsög, énekes francia vigjáték. (Ujdonság), pénteken Virágcsata, operette (zónaelőadás), szombaton Királyné dragonyosa, (általános bérletszünet, ujdonság), vasárnap d. u. Telen, népszínmű (zónaelőadás), este Királyné dragonyosa, operette. (másodsor).

Értéktőzsdei hetiszemle.

(Lustig Miksa bankcég jelentése.)

Buda pest, január 3.

Az új esztendőben folytatta a tőzsde a múlt év végén elkezdett javulását, a minék következtében magas kurzusokkal jöttünk az 1896-ik évbe. Sokkal egészségesebb és derültebb a tőzsde, mint két hónappal ezelőtt. A vételkedv azouban korántsem olyan, mint abban az időben, a mikor az osztrák hitel 400-on és a magyar hitel 500-on állott.

Hozzájárul azon körülmény, hogy a belöldi pénzpiac még mindig nehézségekkel küzd, olyannyira, hogy az ultimo idején a kamatláb 6%-7%-ra emelkedett. Mindazonáltal, hogy a helyzet javult, a viszonyok még mindig kedvezőtlenek, olyannyira, hogy még ma is csak 5 1/2—6%-ra adható tovább egy jobb papír is. A külföldi pénzpiac helyzete a múlt héten kedvezően volt. Az árfolyamok e héten ismét javultak s úgy látszik a tőzsde levettette magáról a baisse tendenciát, a mi a következő táblázatból tűnik ki.

Járadékokban az irányzat szilárd volt. Magyar koronajáradék 1/2 frittal javult külföldi vételkedvásokra.

Záloglevelek 1/2 fritt hanyatlást mutatnak. Bankrészevényekben a javulás jelentékenyebb.

Takarékpenztári részvények közül a VIII., IX., X-ik kerületi takarékpénztár kedveződen hírekre 90 fritt esett.

Biztosítási részvények közül az első magyar általános és a Focière esett.

Ipar részvények közül főleg a bánya és téglá részvények javultak, brassói, egyesült téglá aszfalt és salgótarjáni iránt mutatkozott vételkedv.

Valuták és devizek változatlanok. Az üzérkedési papírok árfolyam-változását következők mutatják:

	decz 20.	jan. 3.
Osztrák-hitel	355—	361—
Magyar-hitel	390 50	398 50
Leszámlító	245—	261—
Osztrák-államvasut	346—	358—
Rimamarányi	226—	239—

SCHICHT-féle

Szin- Szappan
a kulcs bélyeggel a legjobb.
Mindennütt kapható.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,
bank- és váltóháza Budapesten,
Vászló-ház 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

Liebing Richárd

toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi es. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. es. kir. városi kiküldött járáshírség hites szakértője és becsője

Bécs, 13/10 Speizingerstrasse 66

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházak, kastélyok, laktanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legújabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképpen elvállalja toronyórák javítását is: községeknek pedig részletfizetéseket is engedélyez.

Külszolgálatok díjtalanok.

Bérleti hirdetés.

Sárosd mezővárosában fekvő és gróf Esterházy Béla tulajdonát képező ugynevezett egyleti ház, az ahhoz tartozó circa 23 holdnyi szántófölddel, vagy esetleg ezek nélkül is hat évre bérbe adatik.

Zárt levelű ajánlatok — melyek vissza nem küldetnek — dr. Fekete Izidor jogtanácsoshoz küldendők; kinél is a bérleti feltételek megtekinthetők.

A fentjelzett ház bolt és vendéglőül is használható.

Alkuszok kizárva.

Az ajánlatok **1896. január 20-ig** fogadtnak el.

Herbanny phosphorsavas

Mész-Vas-Szirupja.

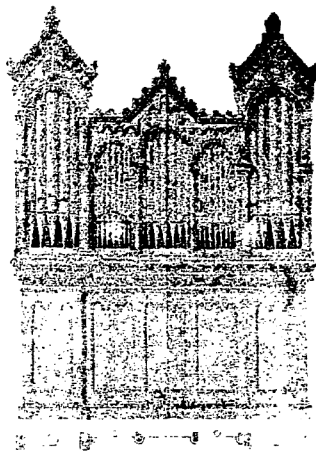
Ezen 26 év óta jó eredménnyel alkalmazott mell-szörp nyáloldólag, köhögést-összillapítólag és izzadátság-összkekentőleg hat, valamint az étvágyat, emésztést és táplálkozást elősegítve, a testet erősíti. A szirupban levő vas könnyen asszimilálható természeténél fogva a **vérképződésre**, oldékony phosphormész-só tartalma által pedig különösen a **csontképződésre** fontos.

1 üveg ára 1 forint 25 kr. postán csomagolással 20 krrel drágább.

Figyelmeztetés! Intünk mindenkit az ugyanily vagy hasonló név alatt fölmerült, de a mi eredeti készítményünk-től ugy összetételre, mint hatásra különböző utánszaktól, s ezért mindig kizárólag a Herbanny-féle Mész-Vas-Szörp kérendő. Ügyelni kell továbbá, hogy a mellékelt és bejegyzett **védjegy minden üvegen rajta legyen**, és senki olcsóbb árúért, vagy más ürügy alatt ne engedje rávéteni magát utánszaktok vásárlására!

BÉCS,
gyógyszertár „zur Barmherzigkeit“
VII/1. Kaiserstrasse 72. u. 75.
Azonkívül kapható a legtöbb gyógytárban.

Hazai műipar!

Kitünő erőteljes, széphangú s tartós szerkezetű, kisebb és közép nagyságu előljátszó pedálos

— U J —

templom-orgonák

szállításra készen, mérsékelt áron eladók. Alulirotnál szakbavágó megrendelések minden nagyságu új orgonákra a legújabb (Pneumatikus) rendszer szerint, valamint javítás a hangolásokra az ország bármely részéből elfogadtnak, s rövid idő alatt eszközöltetnek mérsékelt áron. Bővebb tudósítással készséggel szolgál:

Szalay Gyula

műorgona építő-intézet, Székesfehérvárott.

MITTELBACH-féle

jóízű, illatozott

CSUKAMÁJOLAJ.

(Oleum Jacoris Aselli aromaticum) a legkiválóbb orvosi személyiségek által megvizsgálva, és mivel az emésztést elősegíti, gyermekeknek különösen ajánlva mindazon esetekben, a melyekben az orvos az egész test, de különösen a mell és tüdő megerősödését kívánatosnak látja; ugyszintén a testnek súlyosabbítására, a vér tisztítására és a tüdő betegsége ellen.

1 forintos palackokban kapható:

MITTELBACH S.

„SALVATOR“ gyógytárban, Zágráb.

Budapest: **MOLNÁR és MOSER** cégéznél,
Koronaherczog-utca.

Hirdetések felvételnek

a
kiadóhivatalban

Szent-István-tér 1. sz.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Zibocsátás: 120.000 sorsjegy 46.007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

I. osztály				II. osztály		III. osztály			
1896. február 5-8-ig.				1896. márczius 11-14-ig.		1896. május 12-28-ig.			
Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):					
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy		
20.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.—	forint.	

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Miután a sorsolási tervezet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a falragaszokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon haphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

nyújt az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45.000 három osztályba osztott pénzneremény 9,200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió** korona.

Az I. osztály huzása			A II. osztály huzása			A III. osztály huzása		
1896. február 5-8-ig.			1896. márczius 11-14-ig.			1896. május 12-28-ig.		
Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000	1 á	1000000	100000	1 á	600000	600000
1 „	60000	60000	1 „	60000	60000	1 „	400000	400000
1 „	40000	40000	1 „	40000	40000	1 „	300000	300000
1 „	30000	30000	1 „	30000	30000	1 „	200000	200000
1 „	20000	20000	1 „	20000	20000	1 „	100000	100000
1 „	15000	15000	1 „	15000	15000	2 „	40000	80000
1 „	10000	10000	1 „	10000	10000	2 „	20000	40000
2 „	8000	16000	2 „	8000	16000	5 „	10000	50000
8 „	4000	32000	8 „	4000	32000	10 „	8000	80000
10 „	2000	20000	10 „	2000	20000	34 „	6000	204000
13 „	1000	13000	13 „	1000	13000	100 „	2000	200000
100 „	400	40000	100 „	400	40000	200 „	1000	200000
860 „	200	172000	860 „	120	172000	2650 „	200	530000
9000 „	80	720000	9000 „	120	1080000	22000 „	150	3300000
10000 nyeremény összesen	...	1268000	10000 nyeremény összesen	...	1648000	25007 nyeremény és egy jutalom	...	6284000

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	
20.—	10.—	2.—	1.—	forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	
60.—	30.—	6.—	3.—	forint

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kivántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25. kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronások stb.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120.000 sorsjegy 45.007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

I. osztály				II. osztály				III. osztály			
1896. február 5-8-ig.				1896. márczius 11-14-ig.				1896. május 12-28-ig.			
Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):							
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtenek meg.

Miután a sorsolási tervezet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a falragaszokon jelzett elárúítóknál a fenti eredeti árakon haphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

nyujt az államilag engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45.000 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió** korona.

Az I. osztály huzása 1896. február 5-8-ig.			A II. osztály huzása 1896. márczius 11-14-ig.			A III. osztály huzása 1896. május 12-28-ig.		
Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000	1 á	1000000	100000	1 á	600000	600000
1 „	60000	60000	1 „	60000	60000	1 „	400000	400000
1 „	40000	40000	1 „	40000	40000	1 „	300000	300000
1 „	30000	30000	1 „	30000	30000	1 „	200000	200000
1 „	20000	20000	1 „	20000	20000	1 „	100000	100000
1 „	15000	15000	1 „	15000	15000	1 „	40000	40000
1 „	10000	10000	1 „	10000	10000	1 „	20000	20000
1 „	8000	16000	2 „	8000	16000	2 „	8000	8000
1 „	10000	10000	1 „	10000	10000	2 „	20000	40000
2 „	8000	16000	2 „	8000	16000	2 „	40000	80000
8 „	4000	32000	8 „	4000	32000	5 „	10000	50000
10 „	2000	20000	10 „	2000	20000	10 „	8000	80000
13 „	1000	13000	13 „	1000	13000	34 „	6000	204000
100 „	400	40000	100 „	400	40000	100 „	2000	200000
860 „	200	172000	860 „	120	172000	200 „	1000	200000
9000 „	80	720000	9000 „	120	1080000	2650 „	200	530000
10000 nyeremény összesen	...	1268000	10000 nyeremény összesen	...	1648000	22000 „	150	330000
						25007 nyeremény és egy jutalom		6284000

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20.—	10.—	2.—	1.— forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— forint

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-czím:
Lottoheintze,
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25. kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-czím:
Lottoheintze,
Budapest.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronások stb.

Nyom. Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.